

D ů v o d y :

Odvolací soud právem zodpověděl kladně otázku, zda lze v souzeném případě považovati nedoplatek za používání ústředního topení za část činže, zjistiv ze spisu Ck V 1128/30, že se zavázal nynější žalobce platiti náhradu za používání ústředního topení v činžovních kvartálech současně s činží zvláště ujednanou a že v onom sporu nenamítal, že úplata ta není součástíou činže, a mimo to z onoho spisu vyplývá, že za ústřední topení měla býti placena alikvotní část topiva s ohledem na plošné výměry najatých místností. Tomuto názoru nepřekáží, že činže byla ujednána vedle tohoto poplatku, an poplatek ten byl nejen náhradou za dodávání tepla ústředním topením, nýbrž i za používání tepelných těles, jež jsou součástíou pronajatých místností, a zahrnoval tudíž i částku za užívání najaté věci (§ 1090 obč. zák.), aniž byl dělen na část připadající na dodávání teploty a na část za používání tepelných těles. Tomu názoru nasvědčuje i ustanovení § 12 odstavec (3) zákona o ochraně nájemníků čís. 44/28 sb. z. a n. (jehož účinnost jest zachována posledně i zákonem z 23. února 1934 čís. 32 sb. z. a n.), kde se praví, že k úhradě nákladu spojeného se zdražením ústředního topení lze nájemné přiměřeně zvýšiti. Z toho plyne další správný závěr odvolacího soudu, že nedoplatku za používání ústředního topení jest přiznati i zákonné zástavní právo na věci vnesené ve smyslu § 1101 obč. zák. právě tak, jako vlastní činži.

Čís. 13492.

Nárok na náhradu ušlého a budoucně ucházejícího výdělku (§ 1325 obč. zák.) jest posuzovati podle doby, kdy vznikla poškozenému škoda. Nelze přihlížeti k tendenci snižování mezd ani k domněnce, že by zaměstnavatel byl přidělil poškozenému při jeho zmenšené způsobilosti k dosavadnímu jeho zaměstnání práci lehčí s polovičním výdělkem nebo že by si poškozený mohl opatřiti takové zaměstnání jinde.

Poškozený nemusí prokazovati, že nemá možnost opatřiti si zkrácený výdělek, stačí, prokázal-li, že mu dosavadní výdělek ušel a v budoucnosti bude ucházeti, a jest na škůdci, by namítal a dokázal, že poškozený této možnosti, ač mohl, nevyužil.

Za dnešních neutěšených poměrů na pracovním trhu 50% nezpůsobilost k práci rovná se plné nezpůsobilosti a 20% nezpůsobilost k práci má po případě v zápětí ztrátu 50% dosavadního výdělku.

Škůdci jest volno, by se při podstatné změně poměrů domáhal změny důchodu, přisouzeného poškozenému.

(Rozh. ze dne 27. dubna 1934, Rv I 465/34.)

Žalobce byl dne 23. srpna 1931 zachycen autem žalovaného a těžce poraněn. Žalobou, o níž tu jde, domáhal se žalobce na žalovaném náhrady škody, mimo jiné též náhrady ušlého výdělku. Procesní soud první stolice přisoudil žalobci bolestné a jiné položky, jež tu nepřicházejí v úvahu, zamítl však žalobu o náhradu ušlého výdělku. Odvolací soud přisoudil žalobci na ušlém výdělkem za dobu od

24. srpna 1931 do 23. srpna 1932, úhrnem 278 Kč, dále pak od 25. srpna 1932 až do doby, kdy žalobce nabude plné způsobilosti k výdělku, měsíční rentu 250 Kč. D ů v o d y: Při rozhodování o nároku na náhradu ušlého a v budoucnosti ucházejícího výdělku jest vycházeti z určité a pevné základny. Tu mohou tvořiti jen konkrétní výdělkové poměry poškozeného v době úrazu. Později nastalé změny pracovních a výdělkových poměrů mohou býti pojaty do podkladu pro výměru této náhrady jen, když se dalo zaručeně očekávati, že stihnou i poškozeného. Budoucí změny jen možné nesmějí přijíti v úvahu. Nesporným jest podle rozsudku první stolice, že žalobce Jan K. byl před úrazem již po více let trvale zaměstnán jako řemenář a mazač transmisí ve Škodových závodech v Plzni. Nutno proto vycházeti z předpokladu, že by byl i po 23. srpnu 1931 zůstal zaměstnancem těchto závodů a že pro něho platily ony výdělkové změny, jež po úrazu stihly všechny zaměstnance. V tom směru bylo rozsudkem první stolice správně z dopisu Škodových závodů ze dne 6. března 1933 zjištěno, že týdenní výdělek žalobcův, který by v roce 1931 po úrazu při pětidenní práci byl činil 209 Kč, počátkem roku 1932 byl by klesl na 168 Kč týdně při práci jen čtyřdenní. Byl by si tedy žalobce od 24. srpna 1931 do konce roku vydělal 3.866 Kč a od 1. ledna 1932 do 22. srpna 1932 5.544 Kč. Od výdělku roku 1932 jest však odečísti část výdělku, připadající na bezplatnou dovolenou, poněvadž podle zmíněného dopisu bylo v té době veškeré dělnictvo střídavě z práce vysazováno na neurčitou bezplatnou dovolenou, což by bylo zajisté stihlo i žalobce. Ježto trvání dovolené nelze prokázati, usuzuje odvolací soud podle § 273 c. ř. s., že by v prvním pololetí 1932 byla trvala čtyři neděle, takže by bylo odečísti z uvedeného výdělku částku 672 Kč. Činil by pak úhrnný předpokládaný výdělek žalobcův v době od 24. srpna 1931 do 23. srpna 1932 celkem 8.738 Kč. V téže době dostal žalobce od okresní nemocenské pojišťovny v Plzni na nemocenské podpoře vyplaceno celkem 8.460 Kč. Vybývá tedy rozdíl 278 Kč jako ušlý výdělek, který jest žalobce oprávněn požadovati na žalovaném. V době po 23. srpnu 1932 byl by týdenní výdělek žalobcův činil minimálně 168 Kč při čtyřdenní práci. Pro jeden měsíc se průměrný výdělek vzhledem na střídavě se opakující neplacené dovolené všech dělníků Škodových závodů stanoví podle § 273 c. ř. s. částkou 650 Kč, od které jest odečísti invalidní důchod 143 Kč 50 h měsíčně, vyměřený žalobci Ústřední sociální pojišťovnou v Praze po zjištění invalidity žalobce výměrem ze dne 29. září 1932 na dobu od 25. srpna 1931 do 24. srpna 1941. Vybývala by pak po odečtení tohoto důchodu ve prospěch žalobce měsíční částka 506 Kč 50 h. Rozsudek první stolice neuznal nárok žalobcův na náhradu ušlého výdělku, ježto nesprávným výkladem posudku soudních lékařů a mylným právním posouzením věci dospěl k náhledu, že poškozený žalobce byl v důsledku úrazu sice po dobu prvních šesti měsíců úplně neschopen k povolání, za dalších šest měsíců, t. j. od 24. února 1932 do 23. srpna 1932 však že se tato neschopnost snížila na 50%, v další době pak potrvající asi 2 roky na 20%. Možné výdělky žalobcovy by podle názoru prvního soudu byly menší než co skutečně dostával, po případě bude dostávati na nemocenském a invalidním důchodu. S tímto názorem nemůže odvolací soud souhlasiti. Znalecký posudek o neschopnosti k povolání vyvolané úrazem podává jen abstraktní

měřítko pracovní síly a způsobilosti, jež žalobci v tom kterém období zůstala. Zdali skutečně nastala u poškozeného možnost a schopnost výdělků, jest posouditi podle okolností případu. Vzal-li soud podle znaleckého posudku za prokázáno, že u žalobce byla v době od 24. února 1932 do 23. srpna 1932 50% neschopnost k povolání, nemůže z toho odvozovati, že žalobce má nárok na 50% průměrného výdělků, kdyby ho Škodovy závody byly dále zaměstnávaly a přidělily mu práci lehčí, přiměřenou jeho zmenšené fyzické schopnosti. Neboť tato podmínka se nesplnila a nemohla se splnit, protože ani Škodovy závody ani kterýkoliv jiný tovární podnik nemůže zaměstnávat dělníka-řemenáře, který jest jen z 50% schopen práce a u něhož ještě v lednu 1933 byla soudním znalcem zjištěna zvýšená bolestivost vyvolaná poruchou kosti pánevní a zraněním kolena. Jest proto 50%ní neschopnost k povolání, pokud se týče nároku na ušlý výdělek, posuzovati jako úplnou neschopnost a uznati nárok na ušlý výdělek pro dobu od 24. února 1932 do 23. srpna 1932 právě tak, jako pro dobu předchozí. Pokud jde o další dobu, pro kterou prvý soud podle znaleckého posudku zjistil jen 20%ní neschopnost k povolání a stále ještě trvající bolestnost, předpokládá odvolací soud, že by se žalobci v dobách normálních hospodářských výdělkových poměrů bylo snad podařilo zjednat si ve Škodových závodech nebo jinde přiměřené zaměstnání, v němž by mohl vydělávati 80% dřívějšího svého výdělků. Za dnešních poměrů však, kdy jsou propouštění z práce dělníci a jiní zaměstnanci s plnou schopností pracovní, jest vyloučiti i tuto možnost. Byla tedy nemožnost výdělků u žalobce v době po 23. srpnu 1932 způsobena jednak následky úrazu, za něž zodpovídá žalovaný, jednak všeobecnými hospodářskými poměry, které mu nelze přičítati na vrub. Nemůže proto žalobce požadovati na žalovaném, by mu hradil celý ušlý a ucházející výdělek v době po 23. srpnu 1932, nýbrž musí část této újmy nésti sám. Byla proto žalobci přiznána jen měsíční renta 250 Kč, t. j. okrouhle polovina ušlého po případě dosud mu ucházejícího výdělků. Ježto důvody pro přiznání této renty trvaly ještě v době rozsudku a nedalo se ani určit, kdy pominou, bylo vysloviti, že žalobci renta přísluší do dosažení plné způsobilosti k výdělků.

N e j v y š š í s o u d nevyhověl dovolání žalovaného.

D ů v o d y :

Úvahy a názory odvolacího soudu při posuzování nároku na náhradu ušlého a budoucně ucházejícího výdělků nejsou mylné. Neboť nárok ten jest posuzovati podle doby, kdy škoda žalobci vznikla, a nelze přihlížeti k budoucím možným a na domněnkách založeným změnám. Nelze proto přihlížeti ani k tendenci snižování mezd ani k domněnce, že Škodovy závody by byly přidělily žalobci při jeho zmenšené způsobilosti k dosavadnímu jeho zaměstnání práci lehčí s polovičním výdělkem anebo že by si žalobce jinde takové zaměstnání mohl opatřiti, zejména, uvážil-li se dnešní nezaměstnanost i osob k práci plně způsobilých. Že žalobce možnost opatřiti si zkrácený výdělek nemá, nemusí dokazovati on, stačí, prokázal-li, že mu dosavadní výdělek ušel a v budoucnosti ucházeti bude, a bylo na žalovaném, by namítal a dokázal, že žalobce této možnosti, ač mohl, nevyužil. Není nesprávným ani názor odvolacího soudu, že při 50% nezpůsobilosti přísluší žalobci náhrada

za 100% ní ušlý výdělek a že při 20% nezpůsobilosti k práci mu podle volného uvážení podle § 273 c. ř. s. přísluší náhrada 50% ucházejícího výdělku, neboť právě vzhledem k nezaměstnanosti osob plně k práci způsobilých nemá žalobce valné naděje, že si opatří nějaký výdělek aneb aspoň takový výdělek, k němuž by mu částečná způsobilost k práci stačila. Jest proto souhlasiti s názorem, že se za dnešních neutěšených poměrů na pracovním trhu 50% nezpůsobilost k práci rovná plné nezpůsobilosti a že 20% nezpůsobilost k práci vylučuje, by si žalobce opatřil jinakým zaměstnáním aspoň oněch 80% dosavadního výdělku, a nepodařilo se proto dovolateli vyvrátiti ani názor odvolacího soudu na volném uvážení založený, že 20% nezpůsobilost k práci má v souzeném případě v zápětí ztrátu 50% dosavadního výdělku. Zákony o sociální péči jsou vybudovány na jiných zásadách, než ustanovení občanského zákona o náhradě škody, a nelze na ně v úspěchem poukazovati. Odvolací soud nepochybil ani v tom, že přiznal žalobci měsíční důchod 250 Kč po dobu, až žalobce nabude plné způsobilosti k výdělku, an nerozhoduje, jak řečeno, nynější stav, a pokouší-li se dovolatel dolíčiti nesprávnost tohoto výroku tvrzením, že by i při 5% nezpůsobilosti žalobcově musel platiti též důchod, přehlíží, že výrok ten platí po dobu 20% nezpůsobilosti k práci a že žalovanému není tím zabráněno, by se případnými právními prostředky při podstatné změně poměrů nedomáhal změny.

Čís. 13493.

Zákon o pracovních soudech ze dne 4. července 1931, čís. 131 sb. z. a n.

Dovolání ve věcech pracovních, jež neobsahuje dovolací návrh, jest odmítnouti.

(Rozh. ze dne 27. dubna 1934, Rv I 717/34.)

Žalobu o zaplacení 3.925 Kč 90 h pracovní soud v Praze zamítl. Odvolací soud napadený rozsudek potvrdil.

Nejvyšší soud odmítl dovolání.

Důvody:

Jde o pracovní spor, jež projednávaly v nižších stolicích soudy v zemích historických. Jest proto dovolání posuzovati podle formálních předpisů platných v historických zemích, třebaže dovolatel bydlí na Slovensku. Podle předpisu § 506 čís. 2 c. ř. s., který platí i pro odvolací řízení ve sporech pracovních (§ 35, odstavec druhý, poslední věta, zákona čís. 131/1931 sb. z. a n.), musí dovolací spis obsahovati též prohlášení, zda se navrhuje zrušení nebo změna rozsudku a která (dovolací návrh). Také v prvním odstavci § 35 zák. čís. 131/1931 sb. z. a n. jest ustanoveno, že nejvyšší soud rozhodne o dovolání v mezích návrhů obsažených v dovolacím spise. V souzeném případě však dovolací spis sepsaný žalobcem a dodatečně podepsaný advokátem, neobsahuje vůbec dovolací návrh ve smyslu právě uvedeném. Nehodí se tudíž dovolání k tomu, by o něm bylo dovolacím soudem jednáno, a bylo je proto odmítnouti (§§ 471 čís. 3, 474, druhý odstavec, 513 c. ř. s. a § 35/2 zák. čís. 131/1931 sb. z. a n.).